

ואין להוסיף על ההפרש ביניהם אפילו לצורך.

מיתבי לרבי אחא, דאמר תוקעין לכל מוסף ומוסף, מהא דתניא:

ראש חדש שחל להיות בשבת — שיר של ראש חדש דוחה שיר של שבת.

ואי איתא שתוקעים על כל מוסף ומוסף — לימא גם שיר דשבת, ולימא נמי גם שיר דראש חדש!

אמר רב ספרא: מאי "שיר של ראש חודש דוחה שיר של שבת"? — דוחה לקדם, שמקדימים שיר של ראש חודש לפני של שבת!

והוינן בה: **אמאי**? והא תדיר ושאינו תדיר — תדיר קודם!

אמר רבי יוחנן: עושים זאת לידע שהוקבע ראש חדש בזמנו.

והוינן בה: וכי האי היכירא עבדינן?

הא היכירא אחריתא עבדינן!

דתנן: חלבי תמיד של שחר לפני שהיו מקטירים אותם — היו ניתנין על הכבש, מחצי כבש ולמטה, במזרח הכבש.

וחלבים של מוספין — ניתנין מחצי כבש ולמטה, במערב הכבש.

ושל ראש חדש — ניתנין תחת כרכוב המזבח ולמטה. שהוא בחצי העליון של הכבש.

נה-א ואמר רבי יוחנן: שמים את חלבי מוספי

ראש חודש בחצי העליון של הכבש כדי לידע לפרסם שהוקבע ראש חדש בזמנו.

ומוכח שזהו ההיכר, ואם כן, חוזרת השאלה: מדוע מקדימים שיר של ראש חודש שאינו תדיר לשיר של שבת התדיר?

ומשנינן: **תרי היכירא עבדינן**, עושים אנו שני הכירים כדי שיהיו יותר אנשים שיבחינו בכך שהוקבע ראש חודש בזמנו. דחזי האי — חזי, וחזי בהאי — חזי.

עוד **מיתבי לרבי אחא** דאמר תוקעין לכל מוסף בפני עצמו, מהא דתני **רבא בר שמואל**:

יכול כשם שתוקעין על שבת בפני עצמו כאשר לא חל בו ראש חודש, ועל ראש חדש בפני עצמו כאשר חל ביום חול, כך כאשר חל ראש חודש בשבת יהיו תוקעין על כל מוסף ומוסף —

תלמוד לומר [במדבר י'] **"ובראשי חדשיכם"**. ולהלן יבואר הלימוד הזה.

ומסקינן: **תיובתא דרבי אחא** — תיובתא!

ועתה מבארת הגמרא את הלימוד: **מאי תלמודא?**

אמר אביי: אמר קרא בתקיעות **"ובראשי חדשיכם"** — הוקשו כל חדשים כולם זה לזה, ללמדנו שתוקעים בהם בשוה, בין חלו בחול ובין בשבת.

רב אשי אמר: כתיב **"חדשכם"** שהוא לשון יחיד, וכתיב **"ובראשי"** שהוא לשון רבים.

ואיזה הוא חדש אחד שיש לו שני "ראשים"

הוא אומר זה ראש השנה.

ואמר בו רחמנא לענין תקיעה לשון יחיד "הדשכב", כדי ללמדנו כי רק חד תקיעה היא שתוקעים לשני מוספיו.

ועוד תיובתא לרבי אחא מהא דתניא: השיר שהיו אומרים הלויים בסוכות, על קרבנות המוספים בחולו של מועד:

בראשון מה היו אומרים — [תהלים כט] "הבו לה' בני אלים, הבו לה' כבוד ועוז", בשמחת בית השואבה. ובהמשך המזמור "קול ה' על המים", המרמז לשירה על ניסוך המים.

בשני מה היו אומרים — [תהלים נ] "ולרשע אמר אלהים", שיש בו דברי כיבושין לרשעים הבאים לעזרה לשמוח בשמחת החג, שיחזרו בתשובה. ובהמשך מדבר המזמור על קיום נדרי הקרבנות, היות וחג הסוכות הוא המועד האחרון להבאת הנדרים [למי שנדר לפני פסח, ועברו עליו שלשה רגלים לפי סדר מועדי השנה, פסח שבועות וסוכות], כדי שלא יעברו עליהם ב"בל תאחר".

בשלישי מה היו אומרים — [תהלים צד] "מי יקום לי עם מרעים", כנגד השליטים הזרים ששלטו בעם ישראל בימי בית שני, ועל אף הסבל משלטון ה"מרעים", באו לשמוח בחג.

ברביעי מה היו אומרים — [תהלים צד] "בינו בוערים בעם". לפי שמעתה נותרו רק ימי החג האחרונים, היו מסבים את לב העם על מתנות עניים, שזמנם הוא בשעת האסיף [לקט שכחה ופאה], שלא יחשבו שאפשר להמנע מליתנם כיון שאין רואה ויודע בכך, כי הקב"ה הוא הרואה והיודע.

בשלישי מה היו אומרים — [תהלים פא] "הסירותי מסבל שכמו". שהם דברי תנחומין, שתשמע תפילת בקשתם על המים, אם היא תהיה מקרב לב.

בששי מה היו אומרים — [תהלים פב] "ימוטו כל מוסדי ארץ". והכתוב מדבר על מתנות עניים, שהגזל של מתנות עניים גורם חורבן בעולם.

ואם חל שבת באחד מהם, שנדחה בו שיר המועד מפני שיר של שבת, ובעקבותיו נדחה כל מזמור למחרתו — מזמור "ימוטו", שהוא השיר האחרון, ידחה לגמרי, ולא ייאמר.

רב ספרא מנח בהו סימנא של ראשי תיבות: הומבחה"י.

רב פפא היה משנה את הסדר, ומקדים את "הסירותי" ל"בינו בוערים", ומנח בהו סמנא: הומבחה"י.

וסימנך לדעת את הסימן של רב ספרא "אמבוחא דספרי". שהיה הביטוי הזה מקובל כביטוי להילוך של קהל גדול במבוי שנמצא בו מלמד תינוקות, הנקרא "ספרא", שמהלכים במבוי הזה התינוקות והוריהם.

וסימנו של רב ספרא הוא הומבחה"י הדומה ל"אמבוחא", וכך יזכרו שרב ספרא הוא זה שאמר את הסימן הזה.

ומדברי הברייתא שבשבת דוחים את המזמור של חג, ואין אומרים את שניהם מוכח במפורש כנגד רבי אחא שאמר תוקעין לכל מוסף לעצמו, כי הרי התקיעה היא על השיר, ולדברי הברייתא אין אומרים אלא שיר אחד.

ומסקינן: **תיובתא דרבי אחא בר הנינא**, תיובתא.

ופרכינן: **והא רבי אחא בר הנינא קרא ומתניתא קאמר להוכיח דבריו!**

אמר רבינא: אין ראייה לדבריו מהברייתא האומרת "הכל לפי המוספין" לפי שאין כונת הברייתא לומר שיש לתקוע על כל קרבן וקרבן, אלא רק לומר שמאריכין בתשע התקיעות כשיש שני הקרבנות, ואומרים את השיר האחד לאחר שהקריבו נסכי שניהם.

רבנן דקיסרי משמיה דרבי אחא אמרי: כונת הברייתא לומר שמרבה בתוקעין בחצוצרות כאשר יש שני קרבנות.

ועתה מבארת הגמרא את אמירת קרבנות המוספים באמצע תפילת מוסף:

ואנן, בני חוצה לארץ, דאית לן תרי יומי — הכי עבדינן באמירת פסוקי קרבנות המוספים?

בשני הימים הראשונים פשיטא שאומרים רק את הפסוקים של היום הראשון, ואין אומרים את פסוקי היום השני, כדי שלא להחשיבו כיום חול.

והספק הוא:

האם לומר בחוצה לארץ ביום הראשון של חול המועד, שהוא היום השלישי לחג, את פסוקי היום השני, שהיו צריכים להאמר אתמול, וביום השני של חול המועד, שהוא היום הרביעי לחג, היו אומרים את פסוקי היום השלישי, ונמצא שביום השביעי היו אומרים את פסוקי היום השלישי, ואת פסוקי היום השביעי לא היו אומרים כלל.

או שמא היו מדלגים על פסוקי היום השני לגמרי, ואומרים ביום הראשון של חול המועד, שהוא שלישי לחג, את פסוקי היום השלישי.

אבוי אמר: שני ידחה.

רבא אמר: שביעי ידחה.

תניא כותיה דרבא: אם חל שבת להיות באחד מהן — "ימוטו" שהוא השיר של היום האחרון ידחה. והוא הדין לפסוקי קרבן מוסף בתפילה.

אתקין אמימר בנהרדעא דמדלגי דלוגי. שאומרים ביום הראשון של חול המועד את פסוקי היום השני והשלישי, וכן בכל יום, את פסוקי היום הקודם ואת היום הזה.

מתניתין:

כל עשרים וארבע משמרות הכהונה היו נה-ב עולות לרגל, וכולם היו נוטלים חלק בהקרבת קרבנות הציבור.

מספר קרבנות הציבור לא היה קבוע בכל יום, היות ומנין הפרים של החג, שהיו מקריבים מידי יום ביומו, היה פוחת והולך מיום ליום. ולכן היו מחלקים את העבודה בקרבנות הציבור לכל עשרים וארבע המשמרות בהתאם לשינוי במספר הפרים מיום ליום.

יום טוב הראשון של חג הסוכות, היו שם שלשה עשר פרים, אילים שנים, ושעיר אחד. ובסך הכל ששה עשר קרבנות.